

ОУ”СВ.СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЙ”

С.ДРАЛФА, ОБЩ.ТЪРГОВИЩЕ

УТВЪРЖДАВАМ:.....

Директор: Цв.Дамянова

/ 506/09.09.2024 г./

ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИБОЩАВАНЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Програмата е създаден на основание чл. 263, ал. 1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета с решение на Педагогическия съвет от .09.2024 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Изграждането на училищна програма за равен достъп до образование е подчинено на основните държавни приоритети в посока:

Изграждане на образователна среда за:

- разгръщането на потенциала на всяко дете и ученик за личностно развитие, както и успешна реализация и социализация;
- по-високо качество и по-добър достъп до образование;
- ранна превенция на обучителни затруднения;
- включващо обучение на деца и ученици със специални образователни потребности (СОП);
- включващо обучение и социално включване на ученици с девиантно поведение;
- разширяване на обхвата на институциите в предучилищното и училищното образование за осъществяване на включващо обучение и надграждане на досегашния положителен опит в тази област.

Националната програма за равен достъп до образование и личностно развитие цели осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и

младежите като предпоставка за равноправно социално включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

В контекста на националните политики, Законът за предучилищното и училищно образование възлага на педагогическия съвет в училище да изготви и приеме училищна програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи /чл. 263, ал.1, т.9/.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА НА УЧИЛИЩНАТА ПРОГРАМА

- 2000 Европейската социална харта /ревизирана/;
- 1992 - Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и първия допълнителен протокол към нея;
- 1970 - Международния пакт за граждански и политически права и Международния пакт за икономически, социални и културни права;
- Закон за предучилищното и училищно образование;
- Наредба за приобщаващото образование

Настоящата училищна програма има за цел да защити и правата и интересите и да предостави равни възможности за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и ефективното прилагане на училищни политики за подобряване качеството на живот на хората с увреждания, недопускане на дискриминация по признак „увреждане“, осигуряване на равни възможности, пълноценно и активно участие във всички области на училищния живот.

Настоящият документ има за цел да подпомогне дейността на учителите за предоставяне на равни възможности и приобщаване на учениците от уязвими групи.

Анализ на училищната среда.

В училището още от неговото създаване се обучават ученици от различни вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности. Това налага изграждането на един нов комплекс от умения за общуване и познания за другите, за възможните точки на различие и начините за тяхното преодоляване, за толерантност към другите - и понякога към самите себе си. Срещата с хора различия и на различните култури често е трудна, но с известни усилия тя би могла да бъде особено обогатяваща и ползотворна.

В училището се предприемат политики в областта на:

- } интеркултурното образование,
- } умението за общуване с представители на различни култури,
- } съзнателно изграждане на толерантност; особено важно е обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение.

Създават се условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст, така че техните родители да могат да търсят възможности за образование или професионална реализация.

При децата в училищна възраст се обръща особено внимание на семейството като част от образователния процес.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни нужди: и в двата случая потенциалните ползи за обществото от преодоляване на пречките пред приобщаването на различните са огромни, а в същото време потенциалните рискове от игнорирането или дискриминирането биха могли да бъдат още по-сериозни.

Ключовата роля на образованието за изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване: ранното образование достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

Обхващането на всяко дете с увреждане в училищна възраст в образователната система и изграждането на съответната подкрепяща среда за него е основна дейност за достъп до качествено образование. В резултат от изпълнението на дейностите по изграждане на подкрепяща среда в училище нараства броят на интегрираните деца и ученици със специални образователни потребности, ресурсните учители и другите специалисти, които подпомагат интегрираното обучение.

III. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМАТА

- Равен достъп и приобщаване на всяко дете
- Равнопоставеност и недопускане на дискриминация
- Съхраняване на етнокултурното многообразие

С цел продължаване на създаването на подкрепяща среда за обучението и възпитанието на децата със специални образователни потребности в общообразователните училища и детските градини, която да включва:

- а/ достъпна архитектурна среда
- б/ екипи от специалисти, в зависимост от потребностите на децата
- в/ диагностична и консултативна дейност
- г/ специални учебно-технически средства и апаратура
- д/ индивидуални образователни програми

Продължава прилагането на политиката за включващо обучение на децата със специални образователни потребности чрез:

- Единна методика за комплексно педагогическо оценяване и препоръки за децата със специални образователни потребности.
- Изградени положителни нагласи към включващо обучение в различните общности - учители, ученици, деца и родители.
- Създадени условия, гарантиращи интеграцията на децата със специални образователни потребности в детските градини и общообразователните училища чрез изграждане на подкрепяща среда.

IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Пълноценна социализация на деца и ученици със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Гарантиране на равен достъп до качествено образование за децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
3. Утвърждаване на интеркултурно и подкрепящо образование като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система.
4. Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците от етническите малцинства.

V. ДЕЙНОСТИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на взаимните ползи от интегрираното обучение на децата и учениците със специални образователни потребности, ученици с физически и ментални увреждания и ученици от етническите малцинства.
2. Специализирана работа с родителите за по-голяма заинтересованост към образователно-възпитателния процес.
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.
4. Провеждане на информационни кампании за привличане на бивши ученици и родители като доброволци за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.
5. Осигуряване при необходимост на допълнително обучение по български език за деца и ученици от етническите малцинства и ученици, за които българският език не е семеен.
6. Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна сред, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин.

7. Осъществяване на извънкласна работа, занимания по интереси в кръжоци, спортни клубове и танцови състави и на организиран отход и спорт в мултикултурна образователна среда, съчетана с традициите на отделните етнически групи.
8. Изграждане и функциониране на система за проследяване на децата в риск.
9. Допълнителна работа с ученици със специални образователни потребности и ученици от етническите малцинства, застрашени от отпадане и/или преждевременно напускане на училище.
10. Подкрепа на учениците от уязвимите етнически общности за продължаване на образованието им и след задължителната училищна възраст.
11. Създаване на условия за развитие на талантливите деца с увреждания чрез насърчаване на техните творческите изяви, както и стимулиране на училищата по изкуствата и творческите съюзи на художници, музиканти, артисти, на музеи, галерии и културни институции да осъществяват програми с участието на деца с увреждания.
12. Допълнителни консултации по различни учебни предмети за НВО и състезания и олимпиади;
13. Срещи с родители за поощряване постиженията на децата им или при негативни прояви;
14. Осигуряване на спокойна и защитена среда с разширяване на броя на помощно-обслужващия персонал с цел качествен пропускателен режим.
15. Сформиране на групи за занимания по интереси с ученици от уязвимите групи в следните кръжоци- Зелена класна стая, Математиката и шахмата, Танцувай с нас.
16. Осигуряване на устройства, Интернет и платформи за работа в електронна среда ОЕСР
17. Сформиране на групи и продължаване на работата за допълнителни консултации по учебни предмети по ООП по Проект „Успех за теб“

VI. ОТЧИТАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Резултатите от изпълнението на програмата се отчитат в края на всеки учебен срок при съблюдаване на постигнати показатели:

1. % успешно завършили ученици със СОП;
2. % ученици от етническите малцинства, постигнали и повишили резултатите от обучението си, следствие участие в групи по Проект „Успех за теб“;
3. % ученици със СОП, подпомагани от ресурсни учители;
4. % ученици със СОП и от етнически малцинства, продължили обучението си след завършен етап;

5. % ученици със СОП и от етнически малцинства, включени в извънкласни дейности и групи за занимания по интереси;
6. Брой ученици, продължили образованието си в самостоятелна форма на обучение;
7. Брой проведени срещи с родители на класните ръководители и образователните медиатори.